

ZÁPISNICA

Poznámka: vzhľadom na situáciu s koronavírusom sa komisia nestretla fyzicky, ale o predložených bodoch diskutovala cez e-mailovú konferenciu.

Prítomní (online)

- Vladimír Mokrání
- Alexander Kitanovič
- Peter Federič
- Jozef Karácsony
- Roman Porubec
- Branislav Straka

Neprítomní

- Martin Mančík

Hostia

- Marián Súva
- Štefan Kmeť

PROGRAM

1. Stanovisko k projektu výstavby optickej infraštruktúry pre MČ s celoplošným pokrytím - Slovak Telekom.
2. Stanovisko k návrhu VZN Bratislavy o nakladaní s komunálnymi odpadmi.

ZÁPIS Z ROKOVANIA

1. STANOVISKO K PROJEKTU VÝSTAVBY OPTICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY PRE MČ S CELOPLOŠNÝM POKRYTÍM - SLOVAK TELEKOM

Operátor Slovak Telekom sa chystá budovať v Rusovciach optickú infraštruktúru v rozsahu celej MČ - dotknuté budú všetky ulice. V súčasnosti si Slovak Telekom informačnými letákmi zisťuje u občanov Rusoviec, kto by mal záujem o ich optické pripojenie.

Na nasledovných uliciach plánuje použiť na napojenie existujúce stĺpy Slovak Telekomu miesto výkopu:

- Hájová
- Lesnícka
- Zdravotnícka
- Colnícka (južná časť)
- Pohraničnikov (časť od zdravotného strediska po križovatku k pošte)
- Časti Kovácsovej

Komisia konštatovala, že použitie existujúcich stĺpov je síce technicky jednoduchšie riešenie, avšak negatíva tohto riešenia výrazne prevládajú:

- **Stav a životnosť techniky** – v súčasnosti sa všetky inžinierske siete v intraviláne kladú do zeme, ich poloha sa presne zameria a zakreslí sa v súradniciach do mapy. Vzdušné vedenia sú ovplyvňované poveternostnými vplyvmi a blokujú prípadné práce na ceste (žeriavy, bagre a pod.), ich poruchovosť je tiež podstatne vyššia. Odstránenie porúch je do troch dní. Kvalita tohto riešenia je nižšia ako pri kábloch uložených v zemi.
- **Prekážka pre vegetáciu** – na viacerých miestach v Rusovciach je vidno, aký problém spôsobujú drôty pre stromy, ktoré je nutné necitlivo orezávať.
- **Precedens** – ak umožníme jednému operátorovi nové káble vo vzduchu, ťažko budeme argumentovať inému s požiadavkou uloženia do zeme.
- **Estetika (káblový smog)** – každý sa vo vlastnom dome snaží káblové rozvody schovať, pretože dbáme na estetiku. To isté by sme mali aplikovať aj vo verejnom priestore. Niektoré ulice už dnes majú taký veľký „káblový smog“, že sú hanbou Rusovciem – príkladom môže byť ulica Pohraničníkov.

Komisia považuje problém nadzemných vedení za podstatný a konštatuje, že našim dlhodobým cieľom by malo byť, aby všetky (teda aj dnešné) vedenia boli uložené v zemi.

Preto komisia navrhuje nielen všetky nové vedenia viesť v zemi, ale navyše do podmienok územného rozhodnutia / stavebného povolenia **dať podmienky, aby operátor schoval do zeme aj svoje existujúce vedenia**. Tie sú na iných stĺpoch ako elektrina, často na druhej strane ulice, takže výsledkom by mala byť redukcia aj súčasného „káblového smogu“. Samozrejmosťou je vytýčenie existujúcich sietí, aby nedošlo k poškodeniu existujúcich vedení a povinnosť uviesť povrch terénu do pôvodného stavu.

Toto riešenie bude sprevádzať problém rozkopávky súkromných pozemkov pre prípojky tam, kde sú dnes zo vzduchu. Komisia navrhuje tento problém riešiť nasledovne:

- Občania, ktorí si objedajú optiku, znesú aj vyvolané problémy, pretože za ne dostanú protihodnotu.
- Pre občanov, ktorí optiku nechcú, by zmena súčasného vedenia do zeme bola bremenom navyše. Tam navrhuje komisia, aby kábel, ktorý v ulici pôjde pod zemou, operátor vytiahol na existujúci stĺp, od ktorého ide do domu a občana sa tak zmena nedotkne.

2. STANOVISKO K NÁVRHU VZN BRATISLAVY O NAKLADANÍ S KOMUNÁLNymi

ODPADMI

Návrh VZN hlavného mesta SR Bratislavy o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta je nový komplexný navrhovaný právny predpis pre nakladanie s odpadmi, ktorý nahrádza pôvodné VZN. Vznikol ako reakcia na Zákon o odpadoch (460/2019 Z. z.) prijatý v r. 2019 a platný od 1. 1. 2020.

Komisia oceňuje zásadný posun vo filozofii nakladania s odpadmi – návrh VZN uprednostňuje prevenciu vzniku odpadov a maximalizáciu triedenia pred energetickým zhodnocovaním odpadov, a až na poslednom mieste je ukladanie na skládku odpadov. Dôležitým konkrétnym posunom je možnosť zavedenia množstevného separovaného zberu odpadu vrecovým systémom zberu.

Na druhej strane, v návrhu VZN sú miesta, ktoré vyžadujú úpravu.

Komisia rozdelila pripomienky k návrhu VZN na všeobecné a konkrétne a odporúča návrh VZN schváliť s pripomienkami.

VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY

PRIPOMIENKA 1:

Zvážiť zavedenie mechanizmu zníženia poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady o 40 % pre správcu nehnuteľnosti pre rodinný dom, ktorý nebude využívať zbernú nádobu na odvoz odpadu zo záhrad, ale bude tento odpad zhodnocovať v kompostovacom zásobníku a pre správcu nehnuteľnosti pre bytový dom, ak si zriadi komunitné kompostovisko.

Odôvodnenie:

Na území hlavného mesta sa uplatňuje množstvový zber zmesového komunálneho odpadu, ako aj drobného stavebného odpadu. V odôvodnení sa píše, že náklady na zber odpadu zo záhrad budú hrazené z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a nebudú mať vplyv na výšku miestneho poplatku. Tu treba povedať, že zber záhradného BRKO má nutne vplyv na výšku poplatku. Zvyšuje náklady mesta na odpadové hospodárstvo a mesto ich v nejakej podobe musí do poplatku premietnuť. Nerobí to však iba u tých, ktorí túto službu využívajú, ale rozpočítava to aj do poplatku ľuďom, u ktorých zber BRKO nevykonáva (bytové domy) alebo u tých, ktorí si kompostujú svojpomocne a šetria mestu peniaze. A to je nefér. Namiesto toho, aby bol znížený poplatok ľuďom za to, že triedia odpad, mesto zaplatí za zber BRKO pomerne úzkej skupine domácností. Takéto riešenie finančného zabezpečenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad pri IBV bez finančnej motivácie pre správcu nehnuteľnosti, ktorý uprednostní kompostovací zásobník pred zbernou nádobou, nie je v súlade s podporou hierarchie odpadového hospodárstva a jej najvyššej priority – predchádzania vzniku odpadov.

Efektívne odklonenie odpadu zo záhrad, ktorý v prípade vlastníka nehnuteľnosti tvorí podstatnú zložku biologicky rozložiteľných odpadov, znamená zvoliť účinné opatrenia na podporu a rozšírenie kompostovania odpadov zo záhrad, ako aj kuchynských odpadov vo vlastných kompostovacích zásobníkoch. Najúčinnším opatrením je bezpochyby ekonomická motivácia, čo v tomto prípade znamená zníženie poplatku pre toho, kto bude tieto odpady aktívne zhodnocovať a nenecháva nakladanie s nimi na starosť mestu. Čím väčšie bude množstvo rozmiestnených kompostovacích zásobníkov na území mesta Bratislava, tým bude vo všeobecnosti nakladanie s týmto odpadom lacnejšie. Ekonomická motivácia bude aj hybnou silou na rozšírenie predchádzania vzniku tohto druhu odpadu a napĺňania cieľa „Programu predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky 2019 – 2025“. Zníženie miestneho poplatku o 40 % kopíruje pomerný obsah biologicko rozložiteľných odpadov v komunálnom odpade, ktorý vo všeobecnosti predstavuje 40 až 60 %.

PRIPOMIENKA 2:

Umožniť v tej istej lokalite kombináciu vrecového systému zberu separovaného odpadu a zberných hniezd.

Odôvodnenie:

Z textu VZN nie je jasné, či sa vrecový systém zberu vylučuje so zberom zo zberných hniezd alebo nie. Je možné, že časť občanov uprednostní vrecový systém zberu, zatiaľ čo druhá časť občanov (napr. ktorí sú zvyknutí na systém zberných hniezd a majú ich v blízkosti domu) uprednostní tento systém. Navyše, zberné hniezda vedú zabezpečiť aj zber separovaného odpadu, ktorý sa do vriec nezmesí, takže kombinácia oboch dáva zmysel.

KONKRÉTNE PRIPOMIENKY

Miesto vo VZN	Návrh	Odôvodnenie
§ 2 ods. 7	Znenie odseku doplniť: za slová „typizovanou nádobou určenou na ukladanie“ doplniť „zmesového odpadu alebo“.	Zberné nádoby, kontajnery, veľkokapacitné kontajnery a odpadový kôš budú určené aj na ukladanie zmesového odpadu, ktorý je nevytriedeným komunálnym odpadom alebo komunálnym odpadom po oddelení zložiek komunálneho odpadu.
§ 2 ods. 10	Vypustiť časť vety „s kapacitou do 10 ton ročne“.	Obmedzenie nemá oporu v zákone. Komunitné kompostovanie nie je limitované hmotnosťou. Ak je potreba zaviesť obmedzenie, je možné limitovať nie množstvo vyrobeného kompostu, ale množstvo vstupných surovín. Navyše, obmedzenie je ťažko kontrolovateľné.
§ 4 písm. b)	Doplniť vetu o „prípadne v odôvodnených prípadoch ako je pandémie aj častejšie“.	V mimoriadnych situáciách ako je pandémia je zmysluplné dať právo pôvodcovi odpadu na dezinfekciu kontajnera viac ako raz ročne.
§ 5 ods. 2 písm. d)	Za slová „na stanovištiach určených hlavným mestom“ doplniť „alebo mestskou časťou“.	Mestské časti najlepšie poznajú svoje územie a možnosti umiestňovania zberných nádob.
§ 5 ods. 2 písm. f)	Vynechať slová „plechovku, papierový odpad“.	Na tento odpad existuje podľa § 5 ods. 2 písmeno b) povinnosť ich triedenia. Nemali by sme pôvodcov odpadov nabádať týmto ustanovením k jej porušovaniu (ani nepriamo).
§ 7	Doplniť ustanovenie, umožňujúce individuálne dokúpiť vrecia na separovaný odpad v prípade zapojenia sa do vrecového zberu.	V prípade, ak sa ukáže nastavený interval vrecového zberu ako nedostatočný, je zmysluplné umožniť individuálne dokúpenie farebných vriec na separovaný odpad.
§ 8 ods. 2	Na koniec prvej vety doplniť: „prípadne v odôvodnených prípadoch ako je pandémia aj v ďalších obdobiach“.	V mimoriadnych situáciách ako je pandémia dáva zmysel umožniť dočasnú zmenu zapojenia sa pre školy a školské zariadenia aj mimo obdobia prázdnin.
§ 9 ods. 1 písm. a)	Prinajmenšom: nahradiť slovo „minimálne“ slovom „spravidla“. Ideálne: prehodnotiť tento spôsob definovania minimálneho odvozu iným spôsobom, motivujúcim k minimalizácii tvorby odpadu. Ak by mala súčasná verzia zostať, tak 4 osoby na 1ks 120 l nádoby je málo. Bežne majú v obciach a mestách 5 aj 6 osôb.	Ak mesto stanoví minimálny interval a veľkosť nádoby, tvorca odpadu nebude motivovaný k jeho minimalizácii. Naopak, môže to viesť k nadmernej produkcii odpadov a pocitu „načo budem predchádzať vzniku odpadov a triediť vzniknuté odpady, keď aj tak musím zaplatiť za vývoz nádoby“.

Miesto vo VZN	Návrh	Odôvodnenie
§ 9 ods. 1 písm. b) a c)	Obdoba tej istej pripomienky.	
§ 9 ods. 1 písm. f)	Nahradiť slovo „minimálne“ slovom „spravidla“.	Príklad: seniorka, ktorá má záhradku o rozmere 100 m ² . Je sama, BRKO si kompostuje. Za 14 dní vyprodukuje odpad pár ks obalov, ktoré má povinnosť triediť. 120 litrovú nádobu odvázanú 1x za 14 dní nepotrebuje. Tu ide návrh proti princípu podpory predchádzania vzniku odpadu. Ľudia, ktorí musia mať nádobu a platia jej častý vývoz, ju často naplnia aj vtedy, keď odpady nemajú - burinou, lístím, konármi, hlinou, kameňmi - čímkoľvek, len aby ju naplnili – podľa filozofie „keď platím, tak nech je plná“.
§ 9 ods. 3	Nahradiť odkaz „podľa § 6 ods. 5“ odkazom „podľa § 6 ods. 4“.	Pôvodný odkaz na § 6 ods. 5 sa vzťahuje na „potvrdenie o odobratí zbernej nádoby/kontajnera“, preto správny je odkaz na § 6 ods. 4, v ktorom ide o „potvrdenie o dodaní a prevzatí zbernej nádoby/kontajnera“.
§ 9 ods. 6	Nahradiť slová „sa určuje“ slovami „môže slúžiť“.	Ustanovenie tak, ako je napísané, je v rozpore s odpadovou hierarchiou. Podľa neho nemôže domácnosť BRKO, ktoré vzniká v kuchyni (napr. šupky zo zemiakov a inej zeleniny a ovocia) svojpomocne kompostovať formou domáceho alebo komunitného kompostovania - čo je najvyššia priorita hierarchie.
§ 10 ods. 4	Nahradiť slovo „minimálne“ slovom „spravidla“.	Pokiaľ sa v zmesovom KO nenachádza biologicky rozložiteľná zložka, nie je dôvod zákonne stanoviť minimálnu frekvenciu zvozu – ide to proti filozofii minimalizácie tvorby odpadu.
§ 11 ods. 3	Na začiatok odseku pridať "Pokiaľ pôvodca alebo správca nepreukáže nižšiu alebo vyššiu produkciu odpadu,".	Pri počtoch obyvateľov na určitú veľkosť nádoby navrhujeme pridať vetu, ktorá umožňuje výnimku (nie len v prípade polopodzemných kontajnerov, ale všeobecne). Mesto má tak možnosť zmeniť objem alebo frekvenciu vývozu - ak by navrhnutý nepostačoval alebo bol zbytočne častý.
§ 12 ods. 2 písm. a), b), c)	Doplniť aj zberné vrecia: „do zbernej nádoby / kontajnera / zberného vreca...“	Technická pripomienka.
§ 12 ods. 3	Vypustiť „tabuľové sklo“ a „polystyrén“.	Mesto je povinné zaviesť triedený zber celého rozsahu skla a plastov.

Miesto vo VZN	Návrh	Odôvodnenie
§ 12 ods. 6	Nahradiť slovo „Polystyrén“ slovami „Objemný penový polystyrén“.	Polystyrén poznáme penový, ale PS sú aj napr. téglíky od jogurtov. Penový PS môže byť napr. používaný na zatepľovanie, ale môže to byť aj malý PS, ktorý občan kúpil spoločne s rádiom (je to obal a patrí do žltej nádoby). Väčší PS (napr. z chladničky) nech sa nosí na zberný dvor, ale malé kusy by mali patriť do žltej nádoby, inak skončia v zmesovom odpade.
§ 12 ods. 7	Za slová „1 krát za mesiac“ doplniť „prípadne podľa potreby v závislosti od skutočnej produkcie odpadu“.	Presne stanovený interval raz za mesiac v prípade použitia zberných vriec je málo flexibilný. Občan by mal mať možnosť častejšieho intervalu odvozu zberných vriec na separovaný odpad, než iba raz mesačne, inak bude demotivovaný, pretože sa mu budú vrecia hromadiť.
§ 14 ods. 1	Navrhované znenie prvej vety: „Držiteľ odpadu prednostne predchádza vzniku odpadu zo záhrad individuálnym alebo komunitným kompostovaním v kompostovacom zariadení...“	Navrhované znenie § 14 ods. 1) by bolo obdobné ako znenie § 16 ods. 1), kde je uvedené „prevádzkovateľ kuchyne prednostne predchádza vzniku odpadu...“ Ak by zostalo pôvodné znenie tohto ustanovenia s výrazom „je povinný“, znamenalo by to zároveň aj následnú povinnosť Mesta túto povinnosť kontrolovať. Kontrola a posudzovanie povinnosti držiteľa odpadu kompostovať, ak je to účelné a možné, by bolo zo strany Mesta veľmi problematické až nevykonateľné.
§ 15 ods. 3	Doplnenie nového písmena: f) zabezpečené tak, aby bolo prístupné len zaškoleným členom komunity, napr. uzamknuté visiaticim zámkom.	Týmto zabezpečíme zvýšenie kontroly nad vhadzovaním nežiaducich odpadov do kompostéra.
§ 17 ods. 2	Odstrániť písm. d).	Týmto VZN sa vytvára systém triedenia; vytriedený odpad nechceme posilať na spálenie.
§ 21 ods. 7	Za slovo „zváženie“ pridať „alebo odhadnutie“.	Nie každý zberný dvor v meste má váhu. Podľa zákona sa môže množstvo aj odhadnúť. Používa sa k tomu tabuľka objemovej hmotnosti drobných stavebných odpadov, ktorú má MŽP zverejnenú na svojom webe. Ak napr. mestská časť nemá váhu, tak nemôže vystaviť ani vážny lístok.
§ 22 ods. 1	Slovo „oleje“ nahradiť slovom „iné ako jedlé oleje“.	
§ 22	Je potrebné doplniť odsek týkajúci sa neidentifikovateľných odpadov.	Je potrebné doplniť aj ustanovenie, čo robiť s odpadom, ktorý nemá pôvodný

Miesto vo VZN	Návrh	Odôvodnenie
		obal ani štítok a občan netuší, čo to je. Často sa stáva, že ľudia napr. zdedili dom po rodičoch a v garáži našli nádoby s nejakou zápachajúcou látkou a pod. Aj to je komunálny odpad a obec sa o neho v rámci poplatku musí postarať (pokiaľ to nie je z podnikateľskej činnosti).
§ 22 ods. 2 písm. a)	Nahradiť slová „zberný dvor“ slovami „vybraný zberný dvor“.	Nie každý zberný dvor odoberá nebezpečný odpad - nemá na to súhlas. Je potrebné uviesť, že sa zbiera len na vybraných zberných dvoroch a ideálne aj, že ich zoznam je na webe mesta.
§ 23 ods. 1 písm. c)	Doplniť do zátvorky: „(na vybranom zbernom dvore)“.	Nie každý zberný dvor zbiera aj kovy.
§ 24 ods. 1	Doplniť možnosť iného spôsobu nahlásenia čiernej skládky.	Podľa zákona o odpadoch môže ktokoľvek nahlásiť odpad uložený v rozpore so zákonom aj iným spôsobom (zákon nešpecifikuje ako). Webový formulár je len jedná možnosť, ktorú môže využiť len ten, kto má prístup na internet a vie s webom narábať. Vylučujeme tým z možnosti nahlásiť čiernu skládku veľkej časti starších ľudí.

V Bratislave-Rusovciach, 4. 5. 2020

Vladimír Mokrání, predseda komisie